

Lovforslag nr. L 27. Fremsat den 10. oktober 1980 af justitsministeren .

Forslag

til

Lov om ændring af lov om offentlige indsamlinger

§ 1

I lov nr. 287 af 9. juni 1971 om offentlige indsamlinger indsættes i § 7 efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Uanset bestemmelsen i § 2, 1. pkt., kan Dansk Flygtningehjælp en gang om året

foretage offentlig gade- og husindsamling til det formål og i samme form og udstrækning, hvortil tilladelse senest har været meddelt.«

§ 2

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Ved indsamlingsloven, der trådte i kraft den 1. januar 1972, blev der gennemført fri adgang til at iværksætte offentlige indsamlinger. Efter loven kan indsamling således finde sted til ethvert lovligt formål uden forudgående tilladelse.

Til gengæld skete der ved lovens gennemførelse en begrænsning af de former, under hvilke indsamling kan finde sted, idet § 2 indeholder et forbud mod offentlige gade- og husindsamlinger ved personlig eller telefonisk henvendelse. De indsamlingsformer, der herefter kan tænkes anvendt, er i første række opfordring til at yde bidrag gennem pressen, radio og fjernsyn, opfordring pr. brev (girokort) samt henstilling af bøsser o. lign. på gader, i butikker m.v.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget (Folketingstidende 1970-71, tillæg A, spalte 2409) skyldes forbudet mod offentlige gade- og husindsamlinger bl. a. ønsket om at undgå for store gener for den del af befolkningen, som ikke ønsker at yde bidrag.

Da forbudet imidlertid måtte forventes at få mærkbare følger for de foreninger, der gennem en længere årrække havde fået en betydelig del af deres indtægter ved regelmæssige gade- og husindsamlinger, herunder mærkedage, blev der i lovens § 7, stk. 3, indsat en bestemmelse, hvorefter disse foreninger i samme omfang som hidtil kan afholde sådanne indsamlinger. Indsamlingsbekendtgørelsen indeholder i et bilag en fortegnelse over de foreninger m.v., der er omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Dansk Flygtningehjælp er ikke optaget på fortegnelsen.

§ 7, stk. 3, er den eneste undtagelse fra forbudet i § 2 mod offentlige gade- og husindsamlinger. Loven indeholder således ingen almindelig adgang for justitsministeren til at dispensere fra forbudet.

Under lovforslagets 1. behandling udtalte justitsministeren (Folketingstidende 1970-71, spalte 4070) på forespørgsel fra to folketingsmedlemmer, at den indsamling, der på daværende tidspunkt fandt sted, »Flygtning-71«, ikke kunne foretages under de samme former efter lovforslagets vedtagelse.

Folketingsudvalget rettede herefter under forslagens videre behandling følgende spørgsmål til justitsministeren (Folketingstidende 1970-71, tillæg B, spalte 3218-3219):

»Bør der ikke indføres en dispensationsordning, sådan at indsamlinger som »Flygtning-1971« vil kunne gentages?»

Justitsministeren besvarede spørgsmålet således:

»Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er forbudet i § 2 mod offentlig gade- og husindsamling ved personlig eller telefonisk henvendelse begrundet med ønsket om fremtidig at undgå de gener for befolkningen, der er forbundet med denne indsamlingsform. Af hensyn til de foreninger, som gennem en længere årrække har fået en betydelig del af deres indtægter ved regelmæssige gade- og husindsamlinger, har man gjort en begrænset undtagelse fra forbudet ved reglen i lovforslagets § 7, stk. 3.

Efter justitsministeriets mening vil det være betænkeligt herudover at indføje en hjemmel til i det enkelte tilfælde at dispensere fra § 2.

Man lægger herved vægt på, at afgørelser under en sådan dispensationsordning alene ville kunne træffes ud fra en vurdering af en indsamlings formål og nærmere karakter. Ordningen ville således være i modstrid med lovens hovedformål, som netop er at undgå, at administrationen på grundlag af en vurdering af en indsamlings formål skal afgøre, om den bør finde sted eller ej.

En dispensationsordning ville desuden give anledning til betydelige administrative vanskeligheder og således modvirke den forenkling af administrationen på dette område, som er et andet af lovens formål.

Forslaget blev herefter i overensstemmelse med udvalgets indstilling vedtaget uændret.

På baggrund af det anførte var Dansk Flygtningehjælp henvist til - i modsætning til tidligere - at afholde indsamlingen »Flygtning-76« uden gade- og husindsamling.

Dansk Flygtningehjælp, der for tiden forbereder landsindsamlingen »Flygtning-81«, som ifølge det

oplyste er planlagt at skulle finde sted den 3. maj 1981, har rettet henvendelse til justitsministeriet og anmodet om, at indsamlingsloven søges ændret således, at der på ny åbnes mulighed for, at Dansk Flygtningehjælp kan afholde gade- og husindsamlinger.

Dansk Flygtningehjælp har oplyst, at det ved indsamlingen i 1976 ikke lykkedes at opnå et provenu af samme størrelse som de tidligere flygtningeindsamlinger til trods for en omfattende indsats for at udnytte andre indsamlingsformer og en massiv oplysningskampagne. Der blev ialt indsamlet 8,4 mill. kr., men da omkostningerne herved udgjorde 2,7 mill. kr., blev det samlede nettoprovenu alene 5,7 mill. kr. Det er til sammenligning oplyst, at indsamlingerne i 1966 og 1971 indbragte et nettoprovenu på henholdsvis 10,4 og 10,3 mill. kr., og at de danske indsamlingsresultater er faldet betydeligt under niveauet for tilsvarende indsamlinger i andre lande som f. eks. Norge og Holland. Dansk Flygtningehjælp har endvidere oplyst, at omkostningerne er væsentligt højere ved andre indsamlingsformer end gade- og husindsamling.

Dansk Flygtningehjælp deltager i et samarbejde, der omfatter 12 frivillige humanitære organisationer: Amnesty International, Caritas Danmark, Dansk Folkehjælp, Dansk Røde Kors, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Kvinders Nationalråd, Folkekirkens Nødhjælp, Den Danske Nationalkomité for World University Service, FN-Forbundet, Landsorganisationen Red Barnet, Mellempøkkeligt

Samvirke og Mosaik Troessamfund.

Dansk Flygtningehjælp yder integrationsbistand til flygtninge her i landet. Udgifterne hertil refunderes af staten. Herudover deltager Dansk Flygtningehjælp i det internationale flygtningearbejde. Indsamlingsmidlerne udgør den altovervejende del af Dansk Flygtningehjælps midler til flygtningearbejdet uden for Danmark. Flygtningehjælpen har oplyst, at der i perioden 1966-1977 er anvendt ialt 33 mill. kr. til dette formål, og at 26 mill. kr. heraf er tilvejebragt ved de ovenfor nævnte indsamlinger. Flygtningehjælps indtægtsgrundlag har som tidligere nævnt imidlertid været faldende efter indførelsen af forbudet mod gade- og husindsamlinger.

På baggrund af den alvorlige flygtningesituation i verden og da Dansk Flygtningehjælps indsamlingskampagner må betragtes som et led i etableringen af den folkelige tilslutning til de statsligt finansierede hjælpeprogrammer inden for flygtningearbejdet og u-landsarbejdet, finder justitsministeriet det velmotiveret, at der tilvejebringes hjemmel for, at Dansk Flygtningehjælp får mulighed for at foretage gade- og husindsamlinger på ny.

Justitsministeriet har fundet det mest hensigtsmæssigt at foreslå indsamlingsloven ændret således, at Dansk Flygtningehjælp direkte undtages fra forbudet i lovens § 2 mod gade- og husindsamling. Ved en sådan isoleret ændring bevares det tidligere omtalte hovedsigte i indsamlingsloven.

Forslaget vil ikke medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Bilag 1

Lov om offentlige indsamlinger

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. En offentlig indsamling skal anmeldes til politiet, inden den iværksættes.

Stk. 2. En indsamling er offentlig, såfremt opfordring til at yde bidrag rettes til andre end personer, der er indbyderne personlig bekendte, eller som har særlig tilknytning til de personer eller institutioner, til hvis fordel indsamlingen sker.

§ 2. Offentlig gade- og husindsamling ved personlig eller telefonisk henvendelse må ikke finde sted. Det samme gælder indsamling ved anvendelse af kædebreve.

§ 3. Justitsministeren fastsætter regler om fremgangsmåden ved offentlige indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler.

§ 4. Indsamling til støtte for politiske partier er ikke omfattet af loven. Offentlig gade- og husindsamling til dette formål må dog ikke finde sted.

§ 5. Loven gælder ikke for:

- 1) Indsamlinger af brugte ting af ringe værdi.
- 2) Indsamlinger, der udelukkende finder sted ved indendørs gudstjenester eller møder, og som forestås af vedkommende kirkesamfund eller mødearrangør.
- 3) Indsamlinger gennem dagblade til almen-

kendte, velgørende institutioner, såfremt der af det indsamlende blad gives kvittering til bidragerne gennem offentliggørelse af bidragslister og der fra de modtagende institutioner gives kvittering, som offentliggøres af bladet.

§ 6. Overtrædelse af § 1, stk. 1, § 2 og § 4, 2. pkt., straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af § 3, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 7. Loven træder i kraft den 1. januar 1972.

Stk. 2. Lov nr. 178 af 16. maj 1934 om offentlige indsamlinger ophæves.

Stk. 3. Foreninger m.v., som i en længere årrække med justitsministeriets tilladelse har afholdt offentlig gade- eller husindsamling, kan, uanset bestemmelsen i § 2, 1. pkt., én gang om året foretage sådan indsamling til det formål og i samme form og udstrækning, hvortil tilladelse senest har været givet. Justitsministeren fastsætter, hvilke foreninger m.v. der er omfattet af reglen i 1. pkt.

§ 8. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Givet på Christiansborg slot, den 9. juni 1971

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

FREDERIK R.

/ Knud Thestrup

Bilag 2

**Bilag til justitsministeriets bekendtgørelse nr. 523 af 15. december 1971
om offentlige indsamlinger.**

A. Landsindsamlinger.

1. Danske Kvinders Nationalråd
2. Landsforeningen for sukkersyge
3. Dyrenes dags komité
4. Ensomme gamles værn
5. Centralmissionen
6. Soldaterhjemmenes dag
7. Dansk Sømandskirke i fremmede havne og Indenlandsk Sømandsmission
8. Foreningen til hjertesygdommenes bekæmpelse
9. Danmarks-Samfundet
10. Frelsens hærs nationale hovedkvarter
11. Grænseforeningen
12. Folkekirkens nødhjælp
13. Den danske FN-Forening
14. Kvindernes internationale Liga for Fred og Frihed
15. Dansk Røde Kors
16. Landsforeningen Evnesvages vel

17. Landsforeningen til kræftens bekæmpelse
18. Nationalforeningen til Tuberkulosens bekæmpelse
19. ASF – Dansk Folkehjælp
20. Børnesagens fællesråd
21. Slesvig-Ligaen
22. Danske Kvinders Slesviske Forening.

*B. Indsamlinger i Storkøbenhavn eller
i flere amter.*

23. Børnenes kontor
24. Foreningen til mødres og børns bespising
25. Administration for »Barnets hus«
26. Landsorganisationen »Red Barnet«
27. Dansk Dyreværn, Odense komité
28. Damekomiteen dansk jul i Sydslesvig
29. »Boserup minde«
30. De samvirkende menighedsplejer.